

Kontrollutvalget

Dato: 13.02.2013

Deres ref:

Vår ref (saksnr.):
201200102-34
Revisjonsref:

Saksbeh:
Per Jarle Stene
Tlf.:

Arkivkode
126.2.2

RAPPORT 1/2013 INTERNKONTROLL MED ANSKAFFESESOMRÅDET I RUTER AS

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har gjennomført en utvidet selskapskontroll/forvaltningsrevisjon av internkontroll med anskaffelser med vekt på risiko for misligheter i Ruter AS.

Undersøkelsen ble vedtatt av kontrollutvalget 24.01.2012 (sak 8), jf. *Plan for selskapskontroll 2012—2016* vedtatt av bystyret 13.06.2012 (sak 164).

Kommunerevisjonen har

- gjennomgått og vurdert undersøkelsene gjennomført av Ernst & Young og BDO
- gjennomført egne undersøkelser av prosedyrer for internkontroll på kjøpsområdet og hvordan Ruter har sørget for internkontroll med kjøp av busstjenester for utvalgte ruteområder
- beskrevet behandlingen av lengdekravet på mellom 18,74 og 18,75 meter ved kunngjøring av Oslo vest-anbudet som ble vunnet av Nobina AS
- beskrevet den formaliserte utvidelsen av Sentrumskontrakten og gjenkjøpsavtalen på 35 millioner kroner ved opphør av avtalen, herunder gjennomgått kontrakter og fullmakter

Etterlevelseskontroll med utgangspunkt i lov om offentlige anskaffelser, anskaffelsesforskriften eller forsyningsforskriften er ikke utført i undersøkelsen. Det er heller ikke utført mislighetsrettede kontroller av hensyn til politiets etterforskning. Risiko for misligheter er likevel omfattet ved at undersøkelsen har vært innrettet mot å vurdere sider av selskapets internkontroll med innkjøpsområdet.

På tidspunktet for gjennomføring av undersøkelsene ved Ernst & Young og BDO med basis i deres rapporterte funn, og Kommunerevisjonens egne funn mener Kommunerevisjonen at internkontrollen og risikostyringen av anskaffelsesområdet i Ruter AS var mangelfull. Svak internkontroll vil ha gitt økt risiko for uregelmessigheter og misligheter. En positiv utvikling i Ruters arbeid med internkontroll og risikostyring kan imidlertid leses av selskapets statusrapportering for tiltak per oktober 2012.

Ernst & Young og BDO foreslo samlet sett 67 forbedringspunkter. Fra anbefalingene til Ernst & Young velger Kommunerevisjonen å løfte fram at Ruter bør etablere et rammeverk for

risikostyring og et system for internkontroll. Kommunerevisjonens supplerende kontroller viser at det er behov for å sette trykk på etablering og implementering av et robust kvalitetssikringsregime på innkjøpsområdet. Kommunerevisjonen kom også med andre anbefalinger.

Kommunerevisjonen har også fremskaffet svar på spørsmål om detaljspesifiseringen av busslengde i Oslo vest-anbudet, og kartlagt formaliseringen av Sentrumskontrakten ved avtale om utvidelse av kontrakten og gjenkjøp av busser. Av innhentet informasjon går det fram at det var gitt en faglig begrunnelse for lengdespesifikasjonen for busser og at konkurransekravet hadde blitt ivaretatt. Den formaliserte utvidelsen av Sentrumskontrakten hadde skjedd i henhold til opprinnelig kontrakt og gjeldende fullmakter.

Ruter AS, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og Akershus fylkeskommune har kommentert rapporten.

Selskapet varslor i sin uttalelse tiltak som er relevante i forhold til Kommunerevisjonens anbefalinger. Iverksettelsen av tiltakene vil skje samtidig med implementeringen av de forbedringspunktene som ble foreslått av Ernst & Young og BDO. Ruter tar sikte på å gjennomføre tiltakene ved årsskiftet 2013/2014.

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel viser i uttalelse til rapporten til at det er av vesentlig betydning at Ruter AS iverksetter betryggende internkontroll, og peker på elementer som kontrollmiljø, risikovurderinger, kontrollaktiviteter etc. Av brevet går det videre frem at man forventer oppfølging av internkontrollen fra styrets side, samt at avdelingen selv i eierbrev til selskapet har bedt om særskilt fokus på anskaffelsesområdet. Byrådsavdelingen tiltrår samtlige anbefalinger fra Kommunerevisjonen.

Akershus fylkeskommune slutter seg til anbefalingene fra Kommunerevisjonen. Fylkeskommunen peker videre på at Ruter AS er et viktig redskap for fylkeskommunens måloppnåelse, og at man derfor har betydelig interesse i at rapportens anbefalinger blir håndtert på en effektiv måte av selskapet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at det i rapport 1/2013 *Internkontroll med anskaffelsesområdet i Ruter AS* er pekt på mangelfull internkontroll og risikostyring, herunder blant annet manglende dokumentert kvalitetssikringsregime for innkjøp.

Kontrollutvalget merker seg også at Ruter AS har iverksatt et omfattende arbeid med sikte på bedre internkontrollen og risikostyringen i selskapet.

Kontrollutvalget mener at det er av vesentlig betydning for god internkontroll med anskaffelser at Ruter AS fremover sørger for en effektiv implementering av varslede forbedringstiltak.

Kontrollutvalget noterer seg at Byrådsavdeling for miljø og samferdsel forventer oppfølging av internkontrollen fra styrets side, samt at avdelingen selv i eierbrev til selskapet ber om særskilt fokus på anskaffelsesområdet.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Med hilsen

Unn H. Aarvold
kst. kommunerevisor

Lars Normann Mikkelsen
avdelingsdirektør

Vedlagt følger:

Rapport 1/2013 *Internkontroll med anskaffelsesområdet i Ruter AS*

Utskrift av protokoll sendes:

Byråden for miljø og samferdsel

Ruter AS ved administrerende direktør

Ruter AS ved styrets leder

Akershus fylkeskommune